

30. X. 43

II 0305

27.289

Polish Officers Union, 78, Leadenhall St, London, E.C.3.

ZWIĄZEK

KAPITANÓW, OFICERÓW POKŁADOWYCH MASZYNOWYCH I RADIOTELEGRAFISTÓW POLSKIEJ MARYNARKI
HANDLOWEJ.

78, Leadenhall St,
LONDYN, E.C.3.
Telefon: Avenue 1929

ADRES TELEGRAFICZNY:
PULONEROPE ALD LONDON.

OKOLNIK NR. 21. 20 sierpnia 1943 r.

Ś.P. GENERAL WŁADYSŁAW SIKORSKI.

W związku z smutnym i tragicznym wydarzeniem, jakim była śmierć nieodżałowanej pamięci Gen. broni Władysława Sikorskiego, Naczelnego Wodza i Premiera Rządu Polskiego, Zarząd naszego Związku wysłał listy kondolencyjne do Pani Heleny Sikorskiej, Prezydenta Rzeczypospolitej, Prezydium Rady Ministrów, Prezesa Rady Narodowej i Szefa Sztabu. Na uroczystości dekoracji pośmiertnej Generała Władysława Sikorskiego Orderem Orła Białego oraz na nabożeństwie żałobnym Związek nasz był reprezentowany przez prezesa Związku.

WÓDZ NACZELNY GENERAL KAZIMIERZ SOSNKOWSKI.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej w dniu 8 lipca 1943 r. mianował Generała Broni Kazimierza Sosnkowskiego Naczelnym Wodzem Polskich Sił Zbrojnych.

Naczelnym Wódcą Gen. Kazimierz Sosnkowski jest Członkiem Honorowym naszego Związku.

W związku z listem gratulacyjnym skierowanym do Naczelnego Wodza w imieniu Kapitanów i Oficerów Polskiej Marynarki Handlowej otrzymaliśmy podziękowanie, w którym

Polish Officers Union, 78, Leadenhall St, London, E.C.3.

2

Naczelny Wódz umieścił swoje życzenia o następującej treści:

"Korzystam ze sposobności, aby przesłać dzielnej Marynarce Handlowej żołnierskie pozdrowienie i życzenia dalszej owocnej pracy ku chwale Ojczyzny."

PRZEDSTAWICIELE ZWIĄZKU U MINISTRA PRZEMYSŁU, HANDLU I ZEGŁUGI.

W dniu 16 lipca b.r. Zarząd Związku zwrócił się listownie do Pana Ministra Przemysłu, Handlu i Żeglugi przedstawiając swoje obawy, że szeroki i na słusznych podstawach ugruntowany projekt naszego morskiego udziału w ogólnej gospodarce państwowej, może ulec gwałtownemu skurczeniu, a w najlepszym razie długoletniemu opóźnieniu, i to z tej jedynie przyczyny, że stoimy w obliczu kompletnego braku ludzi odpowiednio fachowo przygotowanych.

W dniu 21 lipca b.r. przedstawiciele naszego Związku w osobach: Prezesa J. Dętkowskiego, Członka Zarządu J. Stępienia i Członka Związku B. Gubały, zostali przyjęci przez Pana Ministra J. Kwapińskiego. Przedstawiciele naszego Związku, potwierdzając obawy, przedstawili ilistan Kapitanów i Oficerów oraz konieczność wyszkolenia przynajmniej 500 oficerów /ogółem nawigacyjnych, maszynowych i radiotelegrafistów/ aby wydołać minimalnym zapotrzebowaniom wykwalifikowanych Kapitanów i Oficerów niezbędnych do obsadzenia stanowisk lądowych w administracji portów — jak Urzędy Morskie, towarzystwa okrętowe, Ministerstwo Żeglugi itp. oraz obsadzenia stanowisk na statkach

Polish Officers Union, 78, Leadenhall St, London, E.C.3.

3

w okresie powojennym. Obawy naszego Związku tembardziej są tak naglące, że zdajemy sobie sprawę, że okres konieczny do przeszkolenia oficera wynosi conajmniej trzy lata. Szczególnie odczuwamy brak oficerów działu maszynowego.

Na konferencji tej Pan Minister postanowił powołać komisję szkoleniową, która zajmie się tą sprawą. W skład komisji wejdą przedstawiciele naszego Związku.

Na powyższej konferencji przedstawiciele naszego Związku poruszyli sprawę kontynuowania wydawania fachowego pisma morskiego, tembardziej, że redaktor pisma "Praca na Morzu", miesięcznika Oficerów Polakiej Marynarki Handlowej, wychodzącego w Gdyni do września 1939, jest obecnie w Londynie. Również wysunięto propozycję przejęcia przez Związek i prowadzenia pisma "Polaka na Morzach", gdy Pan Minister wказаł trudności założenia nowego pisma w obecnej chwili.

ZAKOŃCZENIE ROKU SZKOLNEGO.

a/ W drugiej połowie lipca b.r. zakończono rok szkolny na Kursie Szyprów I Kl. i Maszynistów I Kl. Jest to drugi Kurs, który zasilając oficerskie kadry, odda duże usługi w rozwoju naszej bałtyckiej żeglugi i w organizacyjnym życiu portów polakich.

Na wydziale nawigacyjnym wydano 10 dyplomów ukończenia kursu, na wydziale mechanicznym — 9 dyplomów. Absolwenci Kursu, to ludzie od lat związani z morzem, znający i rozumiejący swój zawód oraz ożywieni gorącym pragnieniem kontynuowania samokształ-

Polish Officers Union, 78, Leadenhall St, London E.C.3.

4

coniowej pracy, ku ogólnemu i osobistemu pożytkowi.

Zarząd Związku żywi nadzieję, że pragnienie to nie będzie objawem chwilowym lecz da wyniki pozytywne w postaci wybitnego podniesienia poziomu wiedzy fachowej i ogólnej i tym samym umożliwi każdemu zdobycie dyplomów wyższych.

b/ Tegoroczny kurs Szkoły Morskiej w Southampton ukończyli wszyscy słuchacze w ogólnej liczbie 20 plus 2 eksternistów. Egzamina dały bardzo dobre rezultaty, za co należy się uznanie kolegom Kpt. A. Zielińskiemu i Kpt. B. Szotkowskiemu za ich wydatną pracę.

W związku z zakończeniem roku szkolnego odbyła się w szkole w Southampton uroczystość rozdania dyplomów ukończenia Szkoły oraz nagród. Związek nasz ofiarował dwie nagrody w postaci książki i suwaka.

W czasie uroczystości wygłoszono cały szereg przemówień okolicznościowych. Głos zabrał również Prezes naszego Związku, który w następujących słowach wyraził opinię Zarządu, co do istoty powołania oficera Polakiej Marynarki Handlowej.

....."A od dobrego marynarza i oficera, zwłaszcza młodej Polakiej Marynarki Handlowej, która teraz dopiero buduje swoją tradycję morską, wymaga się nie tylko wzorowego pełnienia swych obowiązków, ale jednocześnie i w niemiejszym stopniu umiłowania swego fachu, a przez osobiste postępowanie, obrony jego pięknego i męskiego charakteru przed niesłusznymi zarzutami ugruntowanymi na tradycjach piratów i bukenorów"....

Polish Officers Union, 78, Leadenhall St, London. E.C.3.

5

....."Do Was młodzi koledzy apeluję, abyście pracowali nad pogłębieniem swej wiedzy, abyście i Wy, ze swej strony, stali się jaknajszybciej siłą pomocną w ogólnej działalności organizacji.

Niech Waszą ideą przewodnią w pracy nie będzie tylko kult pieniądza i wygodnego życia, ale pełne zrozumienie swej roli jako budowniczego Polski Morskiej, a więc Polski szczęśliwszej, bogatszej i potężniejszej. Nie zapominajmy o tym, że jesteśmy pierwszym pokoleniem polskich marynarzy, i że to, co teraz jest dla nas normalnym trybem życia będzie dla naszych następców wzorem do naśladowania. Zostawmy te wzory godnymi nas, godnymi marynarzy, godnymi Polaków.

Niedługo pójdziecie na statki, będziecie mieli dni znojne, a może nawet i chmurne, ale nie traćcie nadziei — bo szybciej niż się spodziewacie dojdziecie do szczytu waszej kariery.

Niech Wam na pokładach statków i wszystkich morzach towarzyszy świadomość że nie jesteście sami, że myślą o Was Wasi starsi koledzy i pomagać Wam będą w stawianiu Waszych pierwszych kroków."

WPLATY DO POLSKIEGO CZERWONEGO KRZYŻA.

Prosimy uprzejmie Członków Związku, którzy upoważnili Sekretarjat do miesięcznych wplat na cele pomocy rodzinom do Polskiego Czerwonego Krzyża o wpłacanie na ten cel tylko jedną drogą. Wplaty różnymi drogami nie zwiększają pomocy rodzinom, a tylko utrudniają pracę P.C.K. Prosimy przeto tych Członków naszego Związku, którzy pozostawili adresy rodzin w Sekretarjacie naszego Związku o poinformowanie nas jaką drogą chcą uiszczać wplaty na ten cel do P.C.K.

POKWITOWANIA.

W Sekretarjacie naszego Związku są do odebrania kartki od rodzin, dla tych Członków, którzy wpłacali przez Sekretarjat lub polecili wpłacić naszemu Związkowi, pie-

Polish Officers Union, 78, Leadenhall St, London. E.C.3.

6

niądze na paczki. Kartek tych nie przesyłamy adresatom drogą pocztową.

"POLSKA I BAŁTYK" , "WOLNOŚĆ POLSKI NA MORZU!"

Książki inż. Henryka Bagińskiego p.t. "Polaka i Bałtyk" oraz "Wolność Polski na morzu", które zdobyły sobie najpochlebniejsze krytyki i recenzje, zarówno wśród swoich jak i obcych, stanowią bogate źródło wiedzy historycznej. Każdy Polak, a tymbardziej każdy marynarz, powinien przeczytać te dzieła. Powinien poznać ich rzeczową i spokojną obronę naszych odwiecznych praw do polskiego Bałtyku i polskich wybrzoży, w granicach dziejowej sprawiedliwości i polityczno-gospodarczej potrzeby. Bardziej wszechstronnego omówienia całokształtu spraw związanych z zagadnieniem dostępu do morza nie dała nam dotychczas żadna praca tego rodzaju.

Marynarz znajdzie w tej książce również takie rozdziały, które go zainteresują z punktu czysto fachowego.

Książki te wydane są również w języku angielskim p.t. "Poland's Freedom of the Sea" i "Poland and the Baltic" i są przeznaczone do zaznajomienia Amerykan, Brytyjczyków i innych cudzoziemców z prawami Polski do posiadania szerokiego wybrzeża z dorobkiem polskiej Marynarki Handlowej i Wojennej. Cena pierwszej wynosi 15/ sh, drugiej 12/ sh.

Wiemy, że nasi Członkowie bardzo często głowią się nad rodzajem upominków dla swoich przyjaciół Brytyjczyków i Amerykanów, proponujemy przeto te książki, jako takie

Polish Officers Union, 78, Leadenhall St, London, E.C.3.

7

które powinny w jaknajwiększej ilości dotrzeć do rąk obcych. Zamówienie mogą Członkowie kierować do Sekretarjatu naszego Związku.

KOMISJA MIĘDZYZWIĄZKOWA.

W październiku 1940 r. powstała Komisja Międzyzwiązkowa, celem wspólnych wystąpień wobec czynników rządowych i Z.A.P., osiągnięcia wspólnoty poglądów do wystąpień w prasie względnie opracowania wspólnych artykułów, zakatwiania zatargów między oficerami a marynarzami itp. Komisja ta miała zbierać się często, ale ze względów znanych naszym Członkom prace tej Komisji jak i współpraca z Centralną Sekcją Morską ZZT, napotkały na trudności. Rozumiejąc konieczność współpracy obu Związków, która przyniosłaby pomoc wszystkim pływającym na statku i łatwość osiągnięcia wspólnych zagadnień, przedstawiciele obu Związków postanowili zapomnieć o poprzednich przykrościach Związkowych i kontynuować wspólnie pracę dla dobra obu Związków i Polskiej Marynarki Handlowej.

W dniu 27 lipca 1943 r. odbyło się posiedzenie Komisji Międzyzwiązkowej w którym wzięli udział Prezesi obu Związków i po jednym Członku Zarządu. Na posiedzeniu tym

Polish Officers Union, 78, Leadenhall St, London, E.C.3.

8

dyskutowano nad następującymi sprawami:

- 1/ zatargi na statkach,
- 2/ wyżywienie na statkach,
- 3/ Dom Marynarza,
- 4/ Komisja Ubezpieczeniowa.

W dniu 13 sierpnia b.r. przedstawiciele obu Związków odbyli konferencję z Syndykiem I.M.P. w sprawie Okólników towarzystw Okrętowych odnośnie interpretacji Umowy Zbiorowej, które te Okólniki rozsyłano są na statki. Oficerowie, zgodnie z poleceniem Towarzystw, interpretują Umowę wg wskazówek Okólników i to jest jednym z powodów zatargów na statkach, a więc i ustosunkowania się załóg do Kapitanów lub Oficerów. Sprawa ta ma być załatwiona w najbliższych dniach w ten sposób, że Okólniki Towarzystw lub części Okólników odnośnie spraw dotyczących Umów Zbiorowych, będą przed rozsyłaniem na statki uzgodniane z przedstawicielami zainteresowanych Związków.

Jesteśmy pełni nadzieji, że współpraca obu Zarządów Związków, wraz z pomocą Członków obu Związków przyczyni się do wyeliminowania wielu przykrych momentów statkowych.

LICEUM HANDLOWE.

Na życzenie Dyrekcji Liceum Handlowego w Glasgow, niniejszym podajemy do wiadomości naszych Członków że:

"Dyrekcja Państwowego Liceum Handlowego im.H.Bruna w Glasgowie przyjmuje zgłoszenia do klasy I. licealnej w terminie do dnia 1 września 1943 r.
Czas trwania nauki 2 letniego Liceum Handlowego wynosi 12 miesięcy.
Uprawnienia. Absolwenci Liceum Handlowego po złożeniu egzaminu końcowego mają:

Polish Officers Union, 78, Leadenhall St, E.C.3.

9

- 1/ na podstawie art.49. ustawy z dnia 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku służby wojskowej w brzmieniu nadanym jej obwieszczeniem Min.Spraw Wojskowych z dnia 12 lipca 1933 r. prawo do odbycia skróconej służby wojskowej na równi z absolwentami liceów ogólnokształcących,
- 2/ na podstawie rozp. Rady Ministrów z dnia 17 października 1932 r. prawo do zajmowania w państwowej służbie cywilnej stanowiska urzędnika II kategorii na równi z absolwentami liceów ogólnokształcących,
- 3/ prawo wstępu do szkoły wyższej /na wydział/ pokrotnego zawodu na równych zasadach z absolwentami liceów ogólnokształcących, wstęp do szkoły wyższej /lub na wydział/ niepokrotnego zawodu uzależniony jest od złożenia odpowiednich egzaminów uzupełniających.

Warunki przyjęcia. Do Liceum Handlowego mają prawo przyjęcia osoby bez ograniczenia wieku i płci, które wykazą się:

- a/ ukończeniem 3 lub 4 letniej szkoły handlowej lub 4 letniego gimnazjum kupieckiego,
- b/ ukończeniem gimnazjum ogólnokształcącego nowego typu lub 6 klas gimnazjum nowego typu.

złożą egzamin wstępny, który obejmuje:

- a/ dla kandydatów, którzy ukończyli gimnazjum ogólnokształcące nowego typu, 6 klas gimnazjum dawnego typu lub 4 letnie gimnazjum kupieckie - egzamin ustny z języka polskiego,
- b/ dla kandydatów, którzy ukończyli 3 lub 4 letnią szkołę handlową - egzamin pisemny z języka polskiego oraz ustny z języka obcego /angielski, francuski, niemiecki/, języka polskiego i matematyki w zakresie programu gimnazjum ogólnokształcącego.

Egzamin wstępny odbędzie się po kursie przygotowawczym.

Początek roku szkolnego: 1 października 1943 r.

Kandydaci wojskowi w czynnej służbie składają podania w drodze służbowej, cywilni bezpośrednio do Dyrekcji Liceum. Uczniowie będą mogli korzystać z Internatu, uczniowie na własne żądanie znajdą pomieszczenia na przystępnych warunkach w klasztorze.

Blizszych informacji udziela: Polish Commercial College, 34 West George Str, Glasgow, C.2.

LEGITYMACJE CZŁONKOWSKIE.

Zarząd Związku zawiadamia, że chwilowo zostało wstrzymane wydawanie Legitymacyj

Polish Officers Union, 78, Loadenhall St, London, E.C.3.

10

Członkowskich z powodu ich wyczerpania.

EMBLEMATY NA CZAPKI OFICERSKIE.

Zarząd Związku zawiadamia Członków, że w sekretarjacie Związku są do nabycia emblematy na czapki w cenie £.1.5.0., z ręcznie haftowanym orłem.

£.50.0.0. NA STYPENDJUM.

Podajemy do wiadomości naszych Członków, że otrzymaliśmy £.50.0.0. od jednego z naszych Członków, oraz list w którym ofiarodawca powyższej sumy pisze:

"Sumę tę proszę w imieniu Związku zużytkować na cele dobroczynne, bez podawania do wiadomości mojego nazwiska.

W wypadku, gdyby Zarząd uznał to za właściwe, aby otworzyć nikłą sumę tę fundusz stypendjalny dla niezamożnego, lecz obowiązkowego ucznia Szkoły Morackiej w Kraju, proszę w pierwszym rzędzie o utworzenie wymienionego stypendjum.

W razie utworzenia stypendjum, przeznaczam kwotę wyżej podaną bezimiennie dla ucznia kursu nawigacyjnego, mechanicznego, szyprów i maszynistów.

Zdaję sobie sprawę, z tego, że na stworzenie stypendjum potrzebna jest suma parokrotnie wyższa; lecz ośmielam się wysunąć projekt zapelowania do Kolegów i Amatorów o przyłączenie się do zrealizowania tej idei w formie wpłacania na ewentualne konto stypendjalne dowolnych sum. Poza powyższym projektem mam nadzieję, że Koledzy wszystkich Kursów odniosą się przychylnie do nazwanego omawianego stypendjum Imieniem inż. K. Bielskiego.

Mam nadzieję, że projekt stypendjum da się zrealizować. Po decyzji Zarządu uprzejmie proszę o zawn domienie mnie."

Ze swej strony wyrażamy podziękowanie naszemu ofiarodawcy. Mamy nadzieję, że powyższa idea spotka się ze zrozumieniem i poparciem Członków a może nawet innych osób.

Polish Officers Union, 78, Loadenhall Street, London, E.C.3.

11

JEDNOLITY TEKST UMOW ZBIOROWYCH.

Jeszcze raz prępy pominaemy naszym Członkom, że w Okólniku Nr. 19. na str. 4. prosiliśmy o nadsyłanie swych projektów i uwag do projektowanego tekstu Umowy Zbiorowej. Zarząd pragnąłby aby praca ta była umową zbiorową, a więc żeby każdy Członek w opracowaniu jej miał swój wkład. Czekamy na dalsze uwagi pozostałych Członków Związku. Sprawa Umowy Zbiorowej ma wielkie znaczenie a Zarząd Związku nie przewiduje po wprowadzeniu Umowy Zbiorowej natychmiastowych poprawek.

RYCZAŁT DLA ST. OFICERÓW I ST. MECHANIKÓW.

W sprawie ustalenia ryczałtu dla St.Mechaników i St.Oficerów przeprowadzaliśmy rozmowy i korespondowaliśmy od szeregu miesięcy. Obecnie, ażeby sprawy tej nie przewlekać w nieskończoność, ustaliliśmy termin załatwienia tej sprawy. Jeżeli Zarząd naszego Związku spotka się z dalszymi trudnościami, sprawa zostanie skierowana do Komisarza Pracy, jako tej instytucji do której drogę wskazał nam sam Związek Armatorów Półkolejowych.

REZYGNACJA CZŁONKA ZARZĄDU.

Listem z dnia 26 lipca b.r., Członek Zarządu p.Urban Krzyżanowski zawiądomił Zarząd Związku o swojej rezygnacji z Członkostwa Zarządu.

W związku z rezygnacją p.Urbana Krzyżanowskiego, Zarząd wystosował list, w którym podziękował p.Krzyżanowskiemu za jego owocną pracę i trudy, które były dla siebie i dla

Polish Officers Union, 78, Leadenhall St, London E.C.3.

12

Polskiej Marynarki Handlowej i naszego Związku.

WALNE ZEBRANIE.

Walne Zebranie Związku odbędzie się w dniu 29 października 1943 r. o godzinie 10 rano w Londynie w lokalu AB ROORN ROOMS, przy ulicy Bishopsgate. Zebranie odbędzie się w sali Middlesex Room. Lokal ten znajduje się w bloku domów stacji kolejowej LNER Liverpool Street Station.

Ankiety w sprawie Walnego Zebrania wraz z projektem nowego Statutu Związku są już rozsyłane na poszczególne statki: airmailami na statki detaszowane i za pośrednictwem przedstawiciela Związku na te statki, które zawijają do portów Zjednoczonego Królestwa.

Po doręczeniu lub otrzymaniu, prosimy natychmiast drogą odwrotną przesłać odpowiedzi do Sekretariatu naszego Związku.

NAGRODA FUNDUSZU IM. TOMASZA GRAY'A.

Ministry of War Transport zawiadamia że:

"Komitet Royal Society of Arts przeznaczył nagrodę wysokości £.50.0.0. objętą Funduszem Pamiątkowym im. Tomasza Gray'a również dla Narodów Aljanckich. Celem Funduszu jest popieranie postępu wiedzy nawigacyjnej oraz naukowych i kształceniowych zainteresowań Brytyjskiej Marynarki Handlowej. Ubieganie się o nagrodę otwarte jest dla każdego obywatela brytyjskiego lub obywatela państwa aljanckiego, który przedstawi Komitetowi do rozpatrzenia wynalazek, publikację, diagram itd. Powyższe powinno zostać ocenione przez sędziów jako oznaczające postęp wiedzy lub praktyki nawigacyjnej, proponowany lub wynaleziony przez kandydata w okresie od 1 stycznia 1938 r. do 31 grudnia 1943 r. Być może, że Panowie zechcą podać to do wiadomości Oficerów i Marynarzy Polskiej Marynarki

Polish Officers Union, 78, Leadenhall t, London, E.C.3.

13

Handlowej.

Dotyczy szczególnie odnośnie ubiegania się o nagrodę s następujące:

- 1/ Komitet rezerwuje sobie prawo wycofania nagrody lub przyznania niższej nagrody, o ile według opinii sędziów, nie zostanie przedstawiony odpowiedni wynalazek oraz w wypadku przedstawienia więcej niż jednego takiego wynalazku który zostałby zaprobowany, Komitet rezerwuje sobie prawo rozdziału sumy £.50.0.0. na dwie lub więcej nagród, według własnego uznania sędziów.
- 2/ Komitet nie będzie miał żadnych praw odnośnie jakiegokolwiek wynalazku, któremu przyzna nagrodę.
- 3/ Ubiegający się o nagrodę powinni przedstawić szczególnie odnośnie swego wynalazku w okresie od dnia 31 października do 31 grudnia 1943 r., adresując je do

The Acting Secretary,
Royal Society of Arts,
John Adam St., Adelphi,
London, W.C.2.

Powyższe podajemy do wiadomości naszych Członków.

Za Zarząd,

J. Dąbkowski.

